

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Полтавський державний аграрний університет
Інститут Європейської освіти (Болгарія)
Національний аграрний університет Вірменії
Опольський університет (Польща)
Устимівська дослідна станція рослинництва
Інституту рослинництва ім. В. Я. Юр'єва**

Кафедра захист рослин

**Міжнародна науково-практична
інтернет-конференція
«Сучасні аспекти і технології у захисті рослин»**

24 листопада 2022 року

м. Полтава

Мальченко С.О., Шокало Н.С.	ФОРМУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ЯКОСТІ НАСІННЯ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ	85
Нечепоренко Л.П.	ВИВЧЕННЯ КОЛЕКЦІЇ ЗИМУЮЧОГО ВІВСА У ПРАВОБЕРЕЖНОМУ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	87
Піщаленко М.А., Мулер М.	СЕЛЕКЦІЙНА ЦІННІСТЬ ЗМОРШКУВАТОГО ГОРОХУ ЛІНІЇ АМІУС	90
Харченко Л.Я., Роговий О.Ю., Харченко М.Ю.	РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ГЕНЕТИЧНОГО РІЗНОМАНІТТЯ КУКУРУДЗИ НА ПОСУХОСТІЙКІСТЬ	92
РОЗДІЛ 4. БІОТЕХНОЛОГІЯ РОСЛИН		95
Короткова І.В., Біляєва В.М., Чайка Т.О., Тристан Д.	НАНОТЕХНОЛОГІЇ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ: ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ	95
РОЗДІЛ 5. РОСЛИННИЦТВО		99
Tyshchenko V.M., Kobylinska O.M.	THE INFLUENCE OF THE TIME OF RECOVERY OF SPRING VEGETATION ON THE PRODUCTIVITY OF WINTER WHEAT	99
Баган А.В., Семко О.О.	ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ СОРТІВ ГОРОХУ ЗАЛЕЖНО ВІД ОБРОБКИ НАСІННЯ ІНОКУЛЯНТОМ РІЗОЛАЙН	102
Баган А.В., Тристан Д.С.	ВПЛИВ БІОПРЕПАРАТУ МІКРОГУМІН НА ПОСІВНІ ЯКОСТІ НАСІННЯ СОРТІВ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО	104
Бараболя О.В.	ВИРОЩУЄМ ЇСТІВНІ ГРИБИ ПРОТЯГОМ РОКУ	106
Бараболя О.В., Сафонов М.С.	РОЗВИТОК І ПРОДУКТИВНІСТЬ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ ЗАЛЕЖНО ВІД СТРОКІВ СІВБИ	110
Барат Ю.М., Михайленко В.О.	ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТІВ ЯЧМЕНЮ ОЗИМОГО ЗАЛЕЖНО ВІД НОРМ ВИСІВУ НАСІННЯ ТА СТРОКУ СІВБИ	112
Зубенко В.В., Шокало Н.С.	ОСНОВНІ ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЙНОСТІ КУКУРУДЗИ	115
Киченко Ю.М., Шокало Н.С.	ЧИННИКИ, ЩО ФОРМУЮТЬ УРОЖАЙНІСТЬ СОЇ	117
Клюка Ю. В.	ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТІВ ПШЕНИЦІ ЯРОЇ ЗА ВИКОРИСТАННЯ КОМПЛЕКСНИХ ДОБРІВ	120
Ласло О.О., Ткачук О.П.	ЗАСТОСУВАННЯ ГУМІНОВИХ ДОБРІВ У ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ НА ЗЕРНО	123

In late spring, plants do not lay down, so it is not advisable to use inhibitors.

Differentiated care of winter wheat crops depending on the time of recovery of spring vegetation, proposed by V. Medinets, allows to significantly increase the yield and quality of grain. Such care is effective for all technologies of growing winter wheat: conventional, intensive, direct sowing on irrigated and non-irrigated lands [2].

Bibliographic list

1. Netis I. T. Winter wheat in the South of Ukraine: Monograph, Kharkiv: Oldiplus, 2011. 352 p.
2. Medenets V.D., Sleptsov V.R., Opara M.M. Economical technology of differential care of winter wheat. – Poltava, 2004. – 36 p.
3. Savranchuk V.V., Mostipan M.I., Umrykhin N.L. Productivity of winter wheat depending on technological methods of cultivation. Herald of the Steppe. 2012. 2-10 p.
4. Scientifically based system of agro-industrial production management in the Kirovohrad region / V. V. Savranchuk and others. Kirovohrad, 2005. 264 p.

ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ СОРТІВ ГОРОХУ ЗАЛЕЖНО ВІД ОБРОБКИ НАСІННЯ ІНОКУЛЯНТОМ РІЗОЛАЙН

Баган А.В., Семко О.О.

Полтавський державний аграрний університет

Ефективне виробництво гороху посівного можливе лише за умови вдосконалення існуючих та впровадження новітніх підходів до технології його вирощування. Значну роль у цьому відіграють процеси фотосинтетичної діяльності рослин. Для формування високої зернової продуктивності необхідно створити такі фотосинтезуючі системи, за яких енергія фотосинтетичної активної радіації буде використовуватися рослинами найбільш ефективно [1-2].

Реакція гороху на забезпеченість ґрунту елементами живлення тісно пов'язана з життєдіяльністю бульбочкових бактерій. Бактеріальні препарати проявляють позитивний вплив на ріст, розвиток надземної маси сільськогосподарських рослин, збільшення поглинальної активності кореневої системи і на якісні показники врожаю [3-4].

Тому важливе актуальне значення має визначення закономірностей формування продуктивності гороху посівного залежно від сортового складу та передпосівної обробки насіння.

Метою наших досліджень було вивчення впливу сортових властивостей та інокуляції насіння на насіннєву продуктивність гороху посівного.

Об'єкт дослідження – формування елементів насіннєвої продуктивності гороху посівного залежно від сортових властивостей та інокуляції насіння.

Предмет дослідження – сорти гороху посівного вітчизняної селекції Царевич, Отаман, Глянс і Зіньківський.

В умовах СТОВ «Агро-Сервіс» протягом 2020-2022 років було проведено посів сортів гороху посівного з метою дослідження рівня прояву ознак

продуктивності залежно від обробки насіння інокулянтами. Перед посівом насіння досліджуваних сортів гороху посівного відповідно обробляли препаратом Різолайн.

Сівбу сортів гороху посівного протягом 2020-2022 років проводили відповідно у рекомендовані для зони строки на глибину 4-6 см. Посів гороху здійснювали насінням першої генерації. Досліди були дрібноділянковими. Облікова площа ділянки становила 10 м². Повторність – чотириразова. Попередником за роки досліджень була пшениця озима.

Дослід із вивчення гороху посівного закладали за схемою:

1. Без обробки (контроль);
2. Обробка насіння інокулянтом Різолайн.

Досліджувані сорти гороху посівного вивчали за такими показниками: висота рослини (см), кількість бобів на рослині (шт), кількість насінин з рослини (шт), продуктивність рослини (г), маса 1000 насінин (г).

Елементи продуктивності гороху посівного визначали за загальноприйнятими методиками.

Висота рослини протягом періоду досліджень відповідно складала: у 2020 році була найменшою – 69,7-82,4 см; у 2021 році мала найбільший прояв – 77,3-92,2 см; у 2022 році – 70,6-86,1 см.

За середніми даними по сортах гороху посівного висота рослин варіювала таким чином: сорт Отаман – 78,0-80,7 см, сорт Царевич – 72,5-75,7 см, сорт Глянс – 84,1-86,9 см, сорт Зіньківський – 80,8-84,7 см.

За досліджуваним показником найбільш високорослим виділено сорт гороху посівного Глянс, а найменше значення даного показника спостерігалось у сорт Царевич.

Аналогічно попередньому показнику, кількість бобів на рослині за роки досліджень відповідно дорівнювала: у 2020 році – 7,6-11,7 шт.; у 2021 році – 8,8-13,4 шт.; у 2022 році – 8,1-12,8 шт.

У середньому по сортах гороху посівного кількість бобів на рослині варіювала таким чином: сорт Отаман – 8,2-10,1 шт., сорт Царевич – 9,3-11,5 шт., сорт Глянс – 10,3-12,6 шт., сорт Зіньківський – 8,4-10,6 шт.

Тому, найбільша кількість бобів на рослині спостерігалася у сорту Глянс після обробки інокулянтом Різолайн (12,6 шт.).

Так само варіювала і ознака кількості насінин з рослини: у 2020 році – 22,7-40,3 шт.; у 2021 році – 32,3-48,7 шт.; у 2022 році – 26,3-44,8 шт.

У середньому по сортах гороху посівного кількість насінин з рослини варіювала таким чином: сорт Отаман – 27,1-31,9 шт., сорт Царевич – 36,2-40,6 шт., сорт Глянс – 39,2-44,6 шт., сорт Зіньківський – 29,7-34,8 шт.

Тому, найбільша кількість насінин з рослини спостерігалася також у сорту Глянс після обробки інокулянтом Різолайн (44,6 шт.).

Продуктивність рослини гороху посівного за роки досліджень відповідно складала: у 2020 році була найменшою – 8,8-11,3 г, у 2021 році мала найбільший прояв ознаки – 9,7-12,6 г, у 2022 році – 9,3-11,9 г.

За середніми даними по сортах гороху посівного продуктивність рослини відповідно становила: сорт Отаман – 9,3-9,9 г, сорт Царевич – 10,8-11,5 г, сорт Глянс – 10,0-10,6 г, сорт Зіньківський – 11,0-11,9 г.

За продуктивністю рослин гороху посівного можна виділити сорт полтавської селекції Зіньківський з варіантом обробки препаратом – 11,9 г.

Аналогічно попередній ознаці, маса 1000 насінин у гороху посівного за роки досліджень відповідно складала: у 2020 році – 233,5-278,2 г, у 2021 році – 244,2-286,2 г, у 2022 році – 240,8-282,0 г.

У середньому по сортах гороху посівного даний показник відповідно становив: сорт Отаман – 239,5-247,5 г, сорт Царевич – 269,0-277,0 г, сорт Глянс – 248,6-256,4 г, сорт Зіньківський – 275,0-282,1 г.

Крупним і вирівняним насінням гороху посівного характеризувався також сорт полтавської селекції Зіньківський з варіантом обробки препаратом – 282,1 г.

Таким чином, за насінневою продуктивністю можна виділити сорт гороху посівного Зіньківський із варіантом обробки інокулянтном Різолайн.

Список використаних джерел

1. Баган А.В., Лисак В.М. Особливості застосування інокуляції у технології вирощування гороху посівного. *Інновації управління продуктивністю та поліпшення якості зерна пшениці озимої, присвячена пам'яті професора Г.П. Жемели : Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 30 вересня 2021 року.* Полтава. 2021. С. 13-14.
2. Капінос М. В. Продуктивність сортів гороху посівного залежно від біопрепаратів та регуляторів росту рослин в умовах Півдня України. *Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.* Миколаїв, 2020. 164 с.
3. Лемішко С.М. Оцінка впливу інкрустації та інокуляції насіння гороху хімічними та біологічними препаратами на розміри симбіотичної фіксації за різних умов живлення. *Таврійський науковий вісник.* № 116. Частина 1. С. 215-222.
4. Петриченко В.Ф., Гончар Т.М. Наукові основи формування високопродуктивних посівів гороху в умовах правобережного Лісостепу України. *Корми і кормовиробництво.* 2007. Вип. 59. С. 103-110.

ВПЛИВ БІОПРЕПАРАТУ МІКРОГУМІН НА ПОСІВНІ ЯКОСТІ НАСІННЯ СОРТІВ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО

Баган А.В., Тристан Д.С.

Полтавський державний аграрний університет

Останнім часом в Україні значна увага приділяється науковому обґрунтуванню ефективного використання у технологіях вирощування сільськогосподарських культур, зокрема і ячменю ярого, біопрепаратів різного спектру дії. Так, передпосівна обробка насіння даними препаратами є дієвим, екологічно безпечним засобом покращення умов мінерального живлення, росту й розвитку рослин, фітосанітарного стану посівів, підвищення продуктивності сільськогосподарських культур [1, 4].